

LİSE MÜDÜRLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE OKUL GÜVENLİĞİ AÇISINDAN KAMPÜS OKULLARIN ÖNEMİ

*According to High School Principals' Opinions the Important of Campus Schools in Issue
of School Safety*

İbrahim ÇANKAYA¹ Cemil YÜCEL² Çetin TAN³ Ahmet DEMİRKOL⁴

ÖZET

Bu çalışmanın amacı il merkezlerinde bulunan aynı tür liselerin eğitim kampüsleri şeklinde düzenlenmesine ilişkin lise yöneticilerinin görüşlerini değerlendirmektir. Çalışma evreni Uşak il merkezindeki liselerde görev yapan yöneticilerden oluşmaktadır. İl merkezindeki görev yapan toplam 20 lise yöneticisi ile görüşme yapılmıştır. Çalışmanın yöntemi nitel araştırma yöntemidir. Çalışma *olgu bilim* deseninde bir çalışmadır. Veriler, görüşme yönteminde açık uçlu bir görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşmeci tarafından lise müdürlerine görüşme formları dağıtılmıştır. Görüşme formunda yazılı olarak verilen cevaplar tablo şeklinde gösterilmiştir. Görüşme formunda verilen cevaplar *içerik analizi* ile değerlendirilmiştir. Yöneticiler genel olarak liseler için eğitim kampüslerinin olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Yöneticiler, eğitim kampüslerini mekan ve öğrenci güvenliği açısından önemsemişlerdir. Ulaşılabilirlik, toplu taşıma hizmetleri, okulun ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin harcamaların azaltılması ve okul güvenliği açısından kampüs okullar yaygınlaştırılmalıdır. Okul kampüsleri, öğretmen ve öğrencilere yönelik verilen yiyecek ve barınma hizmetlerinin, sağlık hizmetlerinin, sportif etkinliklerin, öğretim etkinliklerinin, sosyal ve kültürel amaçlı etkinliklerin niteliğini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvenli okul, okul güvenliği, kampüs okul.

ABSTRACT

The purpose of this study is to evaluate the opinions of the high school principals concerning the arrangement of same types of high schools which are situated in the provincial centers as education campuses. The working area is composed of the managers who work in the high schools of Uşak provincial center. Discussions are carried out with total 20 high school managers working in the provincial center. The study is in the qualitative research method. The study is a study in the design of *fact science*. The data are collected with an open-end interview form in the interview method. The interview forms are delivered to the high school principals by the interviewer. The answers which are given in written in the interview form are indicated as table. The answers which are given in the interview form are evaluated by means of *content analysis*. The principals expressed that there should be education campuses for the high schools in general. The principals valued the education campuses in terms of space and student safety. The educational campuses should be made more widespread in terms of accessibility, mass transportation services, decreasing the expenses concerning covering the needs of the school and school safety. School campuses increase the quality of the food and accommodation services provided to the teachers and students, healthcare services, sports activities, educational activities and social and cultural purposed activities.

Keywords: Secure school, school security, campus school.

GİRİŞ

Toplumsal sınıflar arasındaki mevcut sosyo ekonomik uçurum okul ve çevresini dezavantajlı duruma getirmektedir. Son yıllarda özellikle Avrupa Birliği Ülkelerinde aynı okul içerisinde sosyo ekonomik açıdan farklı çevrelerden gelen çocuklar arasındaki eşitsizliği kısmen de olsa kontrol altına almaya yönelik olarak öğrencilerin duygusal ve sosyal açıdan gelişimlerini desteklemek için

¹ Doç. Dr. Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi. ibrahim.cankaya@usak.edu.tr ; ihcankaya@hotmail.com

² Prof. Dr. Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

³ Yrd. Doç. Dr. Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi. cettan@hotmail.com

⁴ Yrd. Doç. Dr. Akdeniz Üniversitesi Alanya Eğitim Fakültesi.

“Brede School” kampüs şeklinde geniş okul tipi giderek yaygınlaşmaktadır. Bu tip okullar ya büyük bir kampüs olarak tüm ihtiyaçlara cevap verebilecek şekilde düzenlenmekte veya en yakın kurumlarla işbirliği yapan öğrenme ağları şeklinde eğitim vermektedirler (Çetin ve Abass, 2013). Kampüs okul; öğrencilerin ve öğretmenlerin spor, sağlık, sosyal ve kültürel aktiviteler açısından ihtiyaçlarının karşılanması, okulların fiziksel donanımının güçlendirilmesi ve okul güvenliği açısından fayda sağlayan bir uygulama olarak kabul edilebilir. Kampüs okul uygulaması, çevrenin sosyo kültürel ve ekonomik gelişmişliği göz önüne alınarak aynı tip ve seviyedeki okulların bir araya getirilmesi olup, çeşitli ihtiyaçlara cevap veren bir okul düzenleme sürecidir (MEB, 2013). Özellikle okul güvenliği açısından kampüs tipi okul uygulaması daha büyük önem oluşturmaktadır. Okul güvenliği, okul programlarını sosyal içerikli ve bireysel ihtiyaçlara cevap verebilmeye dönük hale getirme sürecidir (Kermit ve Flanary, 2005). Okul güvenliği, öğretmenlerin, diğer çalışanların ve öğrencilerin psikolojik, duygusal ve fiziksel açıdan kendilerini rahat ve güvende hissetmelerini sağlamaktır (Dönmez ve Güven, 2003). Bu bağlamda okul kampüsü uygulaması, sadece okul çevresi ile ilgili düzenlemeler oluşturmak ile sınırlı değildir. Personel ve öğrencilerin okula karşı güçlü bir bağlılık oluşturmaya yönelik ortam oluşturmaya da kapsamaktadır. Kermit ve Flanary’ye (2005) göre şiddet ve zorba davranışlar kendisini okula düşük düzeyde bağlı hissedenden öğrencilerin olduğu okullarda daha fazla görülmektedir. Bu nedenle güvenli okul kampüsleri sayesinde sosyal, kültürel etkinlikler ve spora yönelik altyapı eksikliği olmayan ortamlar oluşturmak öğrencilerin ve öğretmenlerin okul ortamından zevk almalarını sağlar ve öğrencileri geleceğe yönelik başarıya odaklanmalarını kolaylaştırır (Baginsky, 2004).

Okulların etkili eğitim-öğretim yapabilmeleri için atılması gereken ilk önemli adım; okulların bir arada bulunmalarını sağlayacak ve her türlü ihtiyaçlarını karşılama imkânına sahip olan ortak kullanım (kampüs) alanları oluşturmaktır. Bu bağlamda okul güvenliğinde okul ve çevresine ait kampüs güvenliği önem kazanmaktadır. Okulların; altyapı sorunlarını kolaylıkla çözebilmeleri, ihtiyaçlarını birbirlerinden rahatlıkla karşılayabilmeleri ve güç birliği oluşturabilmeleri için kampüs şeklinde ortak kullanım alanlarına ihtiyaç vardır (Schneider, Walker ve Sprague, 2000). Güvenli okulların oluşturulması güvenli kampüslerin yaygınlaştırılması ile sağlanabilir. Çünkü güvenli okul, korku ve gözdağı veren bir çevreden uzak, istenilen bir şekilde öğrencilerin öğrenebildikleri, öğretmenlerin öğretebildikleri, öğrencinin başarısı hakkında kaygı duyan öğretmenlerin olduğu okullardır (Stephens, 1995). Güvenli okul, herkes için öğrenmeye önem verilen ve başarı beklentisi yüksek olan, öğrencilerin güvenli bir eğitim ortamında sosyal becerilerini sergileyebildikleri, öfkelerini kontrol edebildikleri, problemlerine çözüm bulabildikleri ve herkesin birbirine saygılı davrandığı bir ortamdır (Çelik, 2005). Güvenli bir okul herkes için imkanlar sunabilen pozitif iklime sahip okuldur (Schneider, Walker, Sprague, 2000).

Güvenli okulların en önemli özelliği ideal fiziksel koşullara sahip olmasıdır. Güvenli bir okul iklimi içerisinde etkili öğretim yaklaşımlarının uygulanması için öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilen, fiziksel donanımın yeterli olması gerekir. Orpınas, Horne, Deborah’ın (2003) Amerika’da birçok eyalette yapmış oldukları araştırmada güvenli okullarda; kamera sistemi, alarm sistemi, ilkyardım odaları, okul temizliği, aydınlatma düzeni, spor alanları, sinema-tiyatro salonları, öğrenci kafelerinin olduğunu ve okul polisi uygulamasının varlığını saptamışlardır. Okulların güvenli duruma getirilmesi için polisiye çözüm önerilerinin dışında cazip okul ortamı ve olumlu bir okul iklimi ve güçlü bir okul kültürü oluşturma yaklaşımı daha etkili olarak kabul edilebilir (Dönmez ve Güven, 2003). Amerikan eğitim sistemi içerisinde daha yaygın görülmesine rağmen Türkiye’de, ilkökul, ortaokul ve liseler düzeyinde aynı seviyedeki okullar bir araya getirilerek, güvenli okulların oluşturulmasına yönelik çevre ve alt yapı sorunlarını büyük oranda kendi içerisinde çözmüş kampüs okul uygulamalarının oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu sorunlar doğrultusunda kampüs okulların yaygınlaştırılması okul güvenliğini ve okulların hizmet niteliğini artırmaya yönelik önemli bir adım kabul edilebilir.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de güvenlik açısından şehir merkezlerinde aynı eğitim bölgele-
rindeki aynı tip liselerin kampüs içerisinde bir araya getirilmesine ilişkin lise yöneticilerinin
görüşlerini saptamak ve değerlendirmektir.

MODEL

Bu çalışma nitel araştırma yönteminde bir çalışmadır. Çalışmanın deseni *olgu bilim* desendir.
Olgu bilim deseni; farkında olunan fakat ayrıntılı bilgi sahibi olunmayan olgulara odaklanır.
Olgularla olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler ve kavramlar şeklinde karşılaşılmaktadır. Olgu
bilim, belirli bir konu veya olgu üzerine odaklanarak değişik görüş ve yaklaşımlar çerçevesinde de-
ğerlendirme çalışmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada görüşler görüşme yönteminde
yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile elde edilmiştir. Görüşmeci tarafından lise müdürlerine
görüşme formları dağıtılarak formları yazılı olarak doldurmaları istenmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışma grubu, Uşak il merkezinde görev yapan lise müdürlerinden oluşmaktadır. Toplam 20
lise müdürü dağıtılan yarı yapılandırılmış formlara görüşlerini yazılı olarak bildirmişlerdir.
Yöneticilerin cinsiyet açısından sınıflandırılması tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Yöneticilerin Cinsiyet Değişkeni Açısından Sınıflandırılması

Erkek Yönetici	Bayan Yönetici
18	2

Çalışmaya katılan yöneticilerin 18’i erkek yöneticilerinden 2’si ise bayan yöneticilerden
oluşmaktadır.

Görüşme Formu

Görüşme formu yarı yapılandırılmış üç sorudan oluşmaktadır. Görüşme formu içerisinde;
kampüs okul uygulamasına neden geçilmesi gerektiği, kampüs okullarda olması gereken altyapıya
ilişkin özellikler ve kampüs okulların güvenlik açısından sahip olması gereken özelliklerinin neler
olduğuna ilişkin sorular yer almaktadır. Lise yöneticilerinin tamamı yarı yapılandırılmış sorulara
yazılı olarak cevap vermiştir.

Görüşme Formunun Geçerlik ve Güvenirliği

Çalışmanın dış geçerliği; katılımcı teyidi (okul yöneticileri yarı yapılandırılmış açık uçlu
soruların tamamına cevap vererek bu doğrultudaki beklentilerini açıkça ifade etmişlerdir), görüşme
formuna ilişkin iki uzman (akademisyen) görüşü, araştırmacının çalışma alanına yakınlığı, katılımcı-
ların görüşlerine doğrudan metin içerisinde yer verilmesi ile sağlanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın
güvenirliği; görüşme formlarının araştırmacının gözetiminde katılımcılara uygulanması, araştırma-
da görüşü alınan katılımcıların (yöneticilerin) aynı kent merkezinde ve aynı statüde olmalarına
dikkat edilmesi, görüşme formlarının sadece çalışmanın amacına uygun kişilere (yöneticilere)
doldurulması ve görüşme formunun nasıl doldurulacağına doğrudan açıklanması ile sağlanmaya
çalışılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Görüşlerin Analizi

Yöneticilerin yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorulara yazılı olarak verdikleri
cevaplar ana temalar olarak kodlanmıştır. Bu kodlanan temaların altında ise yöneticilerin her bir
temaya ilişkin görüşlerinin belirtilme sıklığı gösteren frekans tablosu yer almaktadır. Görüşme
formunda verilen cevaplar *içerik analizi* ile değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Çalışmada lise yöneticileri ile yapılan görüşme sonucunda saptanan görüşler aşağıda tablo
biçiminde verilmiştir.

Tablo 2. Güvenlik Açısından Liseler Kampus Olarak Düzenlenmesine İlişkin Yönetici Görüşleri

Aynı Tip Liseler Kampüs Şeklinde Düzenlenmeli	Aynı Tip Liseler Kampüs Şeklinde Düzenlenmemeli
18	2

Toplam yirmi okul yöneticisinin onsekizi il merkezlerindeki eğitim bölgelerine göre “*aynı tip ve seviyedeki liseler güvenlik açısından kampüs şeklinde bir arada olmasının uygundur*” (Yönetici; Y1, Y2, Y4, Y5, Y6, Y7, Y8, Y9, Y10, Y11, Y12, Y13, Y14, Y15, Y17, Y18, Y19, Y20) görüşü ifade etmiştir. İki yönetici ise “*okullar buldukları binalarda kalırsa daha iyi olur*” (Y3, Y16) görüşünü ifade etmiştir.

Tablo 3’de “*Kampüs şeklinde okullara ihtiyaç varsa nedenini belirtiniz*” sorusuna lise yöneticilerinin vermiş oldukları yanıtlar yer almaktadır.

Tablo 3. Aynı Tür Liselerin Kampus Şeklinde Olmasını İstemenizin Nedenleri

“Toplu taşıma daha fazla tercih edileceğinden ulaşım maliyetini düşürecek”	10
“Mevcut okul binalarının fiziki ve donanım olarak yetersizliği bu uygulamayı ihtiyaç haline getirmiştir”	3
“Aynı branştan bir öğretmen ihtiyacı olan diğer okuldaki dersleri rahatlıkla tamamlayabilir ve branş öğretmeni ihtiyacı önemli oranda azaltılabilir”	9
“Birçok okulun bir arada bulunması ortak bir sağlık kurumunun hepsine aynı anda hizmet vermesini kolaylaştıracağından okul doktoru uygulamasını ekonomik hale getirebilir”	1
“Ortak çeşitli spor ve sosyal etkinliklere yönelik mekanların okullar için ayrı ayrı yapılamamasının önündeki maddi engel kampus uygulaması ile ortadan kaldırılabilir”	11
Çok donanımlı bir kütüphane ve zengin veri tabalarına bağlanabilen ortak bir merkezin olması bilgiye ulaşımı oldukça kolaylaştırabileceğinden böyle bir uygulama gereklidir”	2
“Ortak bir internet evinin olması öğrencilerin kontrol edilemeyen mekanlara yönelmesini engelleyecektir”	2
“Öğrenci güvenliği açısından oldukça önemli olacağından hızla bu uygulamaya geçilmeli”	5
“Okul mimarisi açısından daha estetik mekanların yapılmasını kolaylaştıracağından önemli olabilir”	1
“Ortak eğitim araçlarının kullanımı mümkün olacağından okulların araç-gereç ihtiyacını azaltacaktır”	4

Onbir okul yöneticisi liselerin kampüs alanı olmasını istemesinin en önemli nedenleri arasında “*ortak çeşitli spor ve sosyal etkinliklere yönelik mekanların okullar için ayrı ayrı yapılamamasının önündeki maddi engel kampus uygulaması ile ortadan kaldırılabilir*” (Y2, Y5, Y7, Y8, Y9, Y12, Y14, Y15, Y16, Y17, Y18) görüşünü ifade etmiştir. On yönetici, kampüs şeklinde okulların olması “*toplu taşıma daha fazla tercih edileceğinden ulaşım maliyetini düşürecek*” (yönetici; Y1, Y3, Y4, Y5, Y6, Y7, Y11, Y13, Y17, Y19) görüşüne sahiptir. Dokuz yönetici “*aynı branştan bir öğretmen ihtiyacı olan diğer okuldaki dersleri rahatlıkla tamamlayabilir ve branş öğretmeni ihtiyacı önemli oranda azaltılabilir*” (Y1, Y2, Y3, Y8, Y9, Y10, Y11, Y12, Y20) görüşünü belirtmiştir. Beş yönetici kampus uygulamasının özellikle “*öğrenci güvenliği açısından oldukça önemli olacağından hızla bu uygulamaya geçilmeli*” (Y4, Y6, Y7, Y8, Y15) görüşünü ifade etmiştir. İki yönetici “*çok donanımlı bir kütüphane ve zengin veri tabalarına bağlanabilen ortak bir merkezin olması bilgiye ulaşımı oldukça kolaylaştırabileceğinden böyle bir uygulama gereklidir*” (Y5, Y11) görüşünü, iki yönetici “*ortak bir internet evinin olması öğrencilerin kontrol edilemeyen mekanlara yönelmesini engelleyecektir*” (Y4, Y13) görüşünü, bir yönetici ise “*birçok okulun bir arada bulunması ortak bir sağlık kurumunun hepsine aynı anda hizmet vermesini kolaylaştıracağından okul doktoru uygulamasını ekonomik hale getirebilir*” (Y8) görüşünü vurgulamıştır.

Tablo 4’de “*Kampüs şeklinde oluşturulacak alanlarda öğretmen ve öğrencilere yönelik hangi imkânlar olmalıdır*” sorusuna verdikleri yanıtlar yer almaktadır.

Tablo 4. Kampüslerde Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Olması Gereken Sosyal İmkanlara İlişkin Görüşler

“Futbol, basketbol, voleybol, tenis gibi değişik branşlarda spor sahalar kampüste olmalıdır”	18
“Kampüslerde bir sağlık merkezi olmalıdır”	6
“Gezi, bisiklet ve koşu parkurları olmalı”	4
“Ortak bir sinema ve tiyatro amaçlı kullanılabilir gösteri ve konferans salonuna ihtiyaç var”	15
“Öğretmen ve öğrencilerin kullanabilecekleri ortak bir yemekhane ve kafeterya olmalı”	11
“Ortak bir yüzme havuzu mutlaka olmalıdır”	11
“Merkezi laboratuvarı olmalıdır”	6
“Tüm okulların birlikte faydalanabileceği merkezi bir kütüphanesi olmalıdır”	8
“Binalar çok amaçlı derslikler şeklinde planlanmalıdır”	8
“Kampüste merkezi bir sağlık evi bulunmalıdır”	6

Okul yöneticilerinin; onsekizi kurulacak olan kampüslerde “futbol, basketbol, voleybol, tenis gibi değişik branşlarda spor sahalar kampüste olmalıdır” (Y1, Y2, Y4, Y5, Y6, Y7, Y8, Y9, Y10, Y11, Y12, Y13, Y14, Y15, Y17, Y18, Y19, Y20) görüşünü, onbeş yönetici “ortak bir sinema ve tiyatro amaçlı kullanılabilir gösteri ve konferans salonuna ihtiyaç var” (Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, Y7, Y8, Y9, Y12, Y13, Y14, Y15, Y16, Y17, Y18) görüşünü, onbir yönetici “öğretmen ve öğrencilerin kullanabilecekleri ortak bir yemekhane ve kafeterya olmalı” (Y3, Y5, Y7, Y8, Y9, Y12, Y14, Y15, Y16, Y19, Y20) görüşünü, sekiz yönetici “merkezi kütüphane olmalıdır” (Y4, Y5, Y7, Y8, Y9, Y10, Y12, Y14) görüşünü, yine sekiz yönetici “tüm okulların birlikte faydalanabileceği merkezi bir kütüphanesi olmalıdır” (Y1, Y2, Y7, Y8, Y9, Y16, Y17, Y18) görüşünü, altı yönetici “binalar çok amaçlı derslikler şeklinde planlanmalıdır” (Y1, Y2, Y4, Y6, Y8, Y19) görüşünü, altı yönetici ise “kampüste merkezi bir sağlık evi bulunmalıdır” (Y3, Y4, Y6, Y10, Y11, Y12, Y13, Y20) görüşünü ifade etmişlerdir.

Tablo 5’de “Okul güvenliği açısından kampüslerin taşınması gereken özelliklerinden bahsedermisiniz” sorusuna verdikleri yanıtlar yer almaktadır.

Tablo 5. Güvenlik Açısından Kampüslerin Taşınması Gereken Özellikleri

“Kampüs güvenlik kameraları ile gözetlenmelidir”	6
“Kampüslerin kendi döner sermayeleri olmalı ve bu uygulamadan sadece yoksul öğrenciler desteklenmeli”	2
“Okul kampüsleri şehir merkezine yakın, ulaşılabilir ve açık alanlarda olmalıdır”	13
“Kampüs polisi uygulaması olmalıdır”	2
“Kampüse toplu taşıma hizmetleri gerçekleştirilmelidir”	8
“Okul yöneticileri dışında kampüsten sorumlu kampüs yöneticisi olmalı”	3
“Kampüs girişi kontrollü olmalı öğrenci kimliği olmayan kişilerden kimlik istenmeli”	4
“Kampüste ilk yardım merkezi olmalıdır”	2
“Kampüsün çevre düzeni olmalı”	4

Onüç yönetici “okul kampüsleri şehir merkezine yakın, ulaşılabilir ve açık alanlarda olmalıdır” (Y3, Y5, Y7, Y8, Y9, Y12, Y14, Y15, Y16, Y19, Y20) görüşünü, altı yönetici “kampüsler güvenlik kameraları ile gözetilmelidir” (Y5, Y13, Y14, Y16, Y17, Y18) görüşünü, dört yönetici “kampüs girişi kontrollü olmalı öğrenci kimliği olmayan kişilerden kimlik istenmeli” (Y1, Y10, Y16, Y17) görüşünü, dört yönetici “kampüsün çevre düzeni olmalı” (yönetici; Y3, Y10, Y14, Y15) görüşünü, üç yönetici “okul yöneticileri dışında kampüsten sorumlu kampüs yöneticisi olmalı” (Y10, Y15, Y17) görüşünü, iki yönetici ise “kampüslerde ilk yardım merkezi olmalıdır” (Y3, Y6) görüşünü ifade etmişlerdir.

Genel olarak değerlendirildiğinde okul yöneticilerinin; ulaşılabilir, altyapı sorunlarının çözülmüş olduğu (kütüphane, yemekhane, spor alanları, tiyatro ve gösteri merkezi), güvenlik sorunu olmayan aynı tip liselerde kampüs uygulamasına geçilmesinin okul güvenliğine ve eğitim öğretimin niteliğine katkı sağlayacağı düşüncesine sahip oldukları görülmüştür.

SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Çalışma kapsamında görüşülen lise yöneticilerinin çoğunluğu güvenlik ve alt yapı ihtiyacı nedeniyle aynı tip liselerde kampüs şeklinde bir araya getirilmesine ilişkin görüşler ileri sürmüşlerdir. Okul yöneticileri kampüs okul uygulamasına geçilmesi halinde daha çok; öğrenci ve

öğretmenlerin ihtiyaçlarına yönelik altyapı sorunlarının çözüleceğini, okul güvenlik maliyetinin düşük olacağını savunmuşlardır. Bu paralelde Dönmez (2001) çalışmasında, okul güvenliği konusunda öğrenci güvenliğinin, okul ve çevresinin güvenliğinin önemli olduğunu saptaması, Pişkin (2002) araştırmasında; okulların %68'i okul çevresindeki güvenliği sağlamaya yönelik okul güvenlik görevlisi talep ettiklerine ilişkin tespitleri güvenli okul kampüsüne olan ihtiyacı destekler yöndedir.

Yöneticilerin kampüslerde olması gerekenler konusunda en fazla ifade ettikleri konu futbol, basketbol, voleybol, tenis, yüzme gibi değişik sporlara yönelik alanların kampüste bulunması ile ortak kullanıma açık çok amaçlı sosyal merkezin olması. Bu tespitlere paralel Schneider, Walker ve Sprague (2000) okul güvenliği konusunda ABD'de yaptıkları çalışmada okulda spor ve sosyal amaçlı alanların yeterliliği, okulun acil çıkış kapıları ve acil güvenlik sisteminin olmasının öğretmen ve diğer personelin genel iş doyum düzeyleri üzerinde pozitif yönde etkili olduğunu saptamışlardır. Amerika Birleşik Devletleri Ulusal Güvenlik Konseyinin belirlemiş olduğu güvenli okul kriterleri arasında içerisinde sağlık merkezinin bulunduğu, spor ve sosyal etkinlikleri gerçekleştirmeye uygun ortamların mevcut olduğu kampüs okul düzeni yer almaktadır (National Crime Prevention Council, 2003). Türkmen (2004) araştırmasında ülkemiz genelinde okul binalarının mekân özelliği açısından dar, kalabalık ve yetersiz olduğunu saptamıştır. Geyin (2007) ise İstanbul'da genel liselerde yaptığı araştırmada okulların fiziki donanım ve güvenlik açısından yetersizlik taşıdığını ve bu durumun öğrenciler açısından risk oluşturduğunu saptamıştır.

Lise yöneticilerinin görüşlerine göre güvenlik açısından kampüslerde alınması gereken önlemler arasında sırasıyla kampüslerin ulaşılabilir mesafede olması, toplu taşıma ile öğrencilerin ulaşımının sağlanması, güvenlik kameralarının olması ve kampüs güvenliğinin bulunması yer almaktadır. Bu paralelde Stewart (2003) yöneticilerin ve öğretmenlerin okulların düzenli ve korunan bir ortamda, kendi yaşam alanına sahip olmasının güvenlik açısından gerekli olduğu görüşünü taşıdıklarını saptamıştır. Dönmez ve Özer (2010) okul güvenliğini sağlamaya ilişkin güvenlik kameralarının bazı sakıncalarına rağmen öğretmen ve yöneticilerin güvenlik kaygılarının azalmasında ve genel memnuniyet düzeyleri üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu saptamışlardır.

Okul yöneticileri, kampüs okul uygulaması ile birlikte aynı tip okulların altyapı ihtiyaçlarının daha kolay karşılanabileceğini ve okul güvenliğinin daha kolay sağlanabileceğini vurgulamışlardır. Bu talepler güvenli okulun; ihtiyaç ve beklentileri karşılayan, öğretmen ve öğrencilerin kendilerini fiziksel ve psikolojik olarak güvende hissetmelerini sağlayan mekânlardır (Dönmez ve Güven, 2003) tespiti ile örtüşmektedir. Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim sahasını oluşturan aynı il eğitim bölgesi kapsamında bulunan aynı tip liselerin kampüs şeklinde bir araya getirilmeleri ile liselerin alt yapı sorunlarının önemli oranda giderilebileceği, mekân güvenliğinin ve öğrenci güvenliğinin artacağı ve liselerin iç paydaşlarına sunacağı eğitim öğretim, sağlık, sosyal ve temel ihtiyaç hizmetlerinin niteliğinin artacağı öngörülmektedir.

KAYNAKÇA

- Baginsky, M. (2004). *Safeguarding children and school*. Deakin University Press.
- Çelik, K. (2005). Eğitimde acil durum yönetimi modeli önerisi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Ankara: Anı Yayıncılık., 5(20), 87-98.
- Çetin, M., Abass, S.K. (2013). *Yeni bir okul modeli: De brede school*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Dönmez, B. (2001). Okul güvenliği sorunu ve okul yöneticisinin rolü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 7(25), 63-74.
- Dönmez, B., Özer, N. (2010). Güvenlik kamera sistemlerinin yönetici ve öğretmen görüşlerine değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(2), 215-230.
- Dönmez, B., Güven, M. (2003). Genel liselerdeki yönetici ve öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görev algıları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28(304), 17-26.
- Geyin, Ç. (2007). Genel liselerde okul güvenliği algılarının incelenmesi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kermit, G. Flanary , R. A., (2005). *Protecting your school and students: the safe schools handbook*, Usa.

MEB. (2013). <http://www.mebpersonel.com/gokam-projesi-genel-okul-kampusu-makale,52.html>.

National Crime Prevention Council. (2003). *School safety and security toolkit. a guide for parents, schools and communities*.USA. www.ncpc.org/cms/cmsupload/ncpc/files/BSSToolkit_Complete.pdf Erişim Tarihi:27.10.2005.

Orpınas, P., Horne, A. M, Staniszewski, D. (2003). School bullying: changing the problem by changing the school. *School Psychology Review*, 32(3), 431-444.

Pişkin, M. (2002). Okul zorbalığı tanımı, türleri, ilişkili olduğu faktörler ve alınabilecek önlemler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 2(2), 531-562.

Schneider, T.,Walker, H., & Sprague, J. (2000). *Safe school design: a handbook for educational leaders- applying the principles of crime prevention through environmental design*. Eugene, OR: Clearinghouse on Educational Management, University of Oregon.

Stephens, R.D. (1995). *Safe schools :a hand book for violence prevention*. Bloomington: National Educational Service. (ERIC Document Reproduction Service No. ED419272).

Stewart, E.A. (2003). School social bonds, school climate, and school misbehavior: a multilevel analysis. *Justice Quarterly*. 20(3), 575- 604.

Türkmen, M. (2004). Orta öğretim kurumlarında okul güvenliği ile ilgili yaşanan sorunlar. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

